

duurzaamplus.nl

zelfstandig, onafhankelijk en ter zake

Hergebruik kartonnen verpakkingen is duurzaam, niet verbranden

Door Désirée Crommelin, 03/08/2012

HERGEBRUIK KARTONNEN VERPAKKINGEN IS DUURZAAM, NIET

VERBRANDEN. “Packaging should save more than it costs!” luidt het adagium van Stefan Fageräng, managing director Tetra Pak Benelux, onderdeel van Tetra Laval de grootste producent van kartonnen verpakkingen voor voedingsmiddelen. “Het verbaast me dat een land als Nederland in deze tijd nog volhardt in het verbranden van afval en daarmee van potentiële grondstoffen. Kartonnen verpakkingen zouden via het Plastic Heroes-systeem van gescheiden afval moeten verzameld worden. Ze zijn vervolgens gemakkelijk te scheiden van het plastic afval en kunnen voor hergebruik in productie genomen worden.”

Voedselveiligheid

Nooit gedacht dat je met het pakken van een pak melk of sap een mogelijke oplossing van een van de grote wereldvraagstukken – de voederproblematiek – in de hand houdt. Voor Stefan Fageräng spelen in deze problematiek voedselschaarste, voedselverspilling en voedselveiligheid een centrale rol. Globalisering betekent onder andere het van hot naar her vervoeren van allerlei voedselproducten. Veilige, handzame en lichtere verpakkingen van duurzaam materiaal kunnen bijdragen aan verduurzaming van deze voedselketen.

Innovatie

Want, zo legt Fageräng uit “met het gebruik van het kartonnen pak besparen wij geld op productie en distributie. We leveren zelfs nieuwe grondstoffen. In deze tijd van individualisering kunnen voedselproducenten lichtere handzamere porties verzorgen. Het rechthoekige pak geeft hen ook nog eens op de buitenkant eindeloze mogelijkheden van marketing en imagobuilding.” De vergrijzing en het groeiende aantal eenpersoonshuishoudens vragen om kleinere porties met langere houdbaarheidsdatum. Ook de opkomst van de middenklasse in de nieuwe economieën creëert een groeiende vraag naar gevarieerd en verpakt voedsel volgens westerse voedselveiligheidsnormen. Deze onderliggende sociaaleconomische ontwikkelingen wereldwijd, waarbij voedselveiligheid een steeds grotere rol speelt, bieden Tetra Pak kansen. Het bedrijf is toonaangevend in milieuvriendelijk produceren. Het heeft enkele uitvindingen op zijn naam staan. Zo vond het in de jaren '50 de plastic coating uit voor kartonnen pakken, die de tot dan toe gebruikte was verving. Ook verpakkingen zoals

Tetra Brik Aseptic Edge, waarin onder hoge temperatuur dranken zoals Chocomel steriel kunnen worden verpakt of recent nog de groene PE-doppen, gemaakt van polyethyleen van suikerrietderivaten, zijn innovaties die bijdragen aan verduurzaming van het product.

Dit papier is voor 85 procent FSC® (Forest Stewardship Council) gecertificeerd. “Dat is belangrijk voor ons, maar ook voor onze klanten zoals Friesland Campina, Unilever, Coca Cola, die zich graag affichereren door milieucertificaten op hun producten te vermelden. Het bedrijf in Moerdijk, dat voornamelijk voor de export produceert, gebruikt 100 procent groene stroom en nauwelijks of geen water.

“Tetra Pak’s devies is Protects what’s good. Ik zie het als mijn persoonlijke kruistocht sinds ik – nu twintig jaar geleden – bij dit bedrijf kwam werken anderen daarvan te overtuigen .”

Processing & packaging

Een Tetra Pak-verpakking bestaat uit drie lagen en kent een verschillende vormen, afhankelijk van de wensen van de klant. Van buiten naar binnen bestaat het pak uit: karton voor de stevigheid, aluminium sluit het lucht- en lichtdicht af en een plastic coating, die verschilt naar gelang het voor melk of sap of voor ander voedsel is. De grote rollen papier voor Tetra Pak Moerdijk komen per boot uit Zweden. “Wij hebben een bepaalde houtvezel nodig om een zekere stijfheid te krijgen in onze pakken. Die vezel komt uit traag groeiende bomen uit bossen in Scandinavië, het zuiden van Brazilië, Noord-Amerika, Canada en Rusland.” In de productielijn van Tetra Pak wordt eerst de buitenkant bedrukt volgens instructies van de klant, met inkt op waterbasis. Daarna wordt de aluminium laag en de plastic coating aangebracht en gaat het verpakkingsmateriaal naar de machines om het af te vullen. Tetra Pak levert niet alleen kartonnen verpakkingsmateriaal, maar ook de machines voor steriliseren of pasteuriseren en afvullen zoals van melk, sap, ijs, babymelk en kaas.”

Ideaal hergebruik kartonnen verpakkingen

Fageräng laat zien hoe het ideale pak eruit ziet. Dat pak wordt in de productielijn eerst van onderen gesloten door de punten naar binnen te vouwen, daarna wordt het gevuld met bijvoorbeeld melk en vlak onder de oppervlakte van de melk luchtdicht afgeknipt en afgesloten. De bovenkant van het pak is zo goed als vlak en heeft een ‘groene’ dop, die gemaakt van polyethyleen uit suikerrietderivaten.

“De consument kan door die onderflappen weer open te vouwen het pak à la een verftube tot de laatste druppel uitknipen. Dit is echt design for environment! En je kunt dit pak ook nog eens vijf hoog op een pallet stapelen, dit in tegenstelling tot het traditionele melkpak dat scherp toeloopt en niet gestapeld kan worden. Dat scheelt nog eens laadruimte en dus transportkilometers! Ondanks de aantoonbare besparing in kosten en van het milieu wil de Nederlandse consument er nog niet aan. Hij lijkt erg verknocht aan het traditionele pak.” Zo ook met het Tetra Recart-model, het kartonnen

pakje voor groenten, bonen, soepen, sauzen, fruit, voorbereide maaltijden en dierenvoeding. Dit gebruiksvriendelijk alternatief voor conserven in glas en blik slaat ook nog niet echt aan. Door zijn rechthoekige vorm kan het tijdens vervoer gemakkelijk gestapeld worden en neemt het in de winkel in de schappen aanmerkelijk minder plaats in.

“Het scheelt wel achttien Albert Heijn’s in vloeroppervlakte! Daarmee kan je kosten besparen òf je aanbod uitbreiden en zo de consument meer keuze bieden.”

Duurzamer met 7x hergebruik

In België en Luxemburg worden kartonnen drankverpakkingen samen met plastic flessen en blikjes gescheiden opgehaald of weggebracht. Nederland loopt in deze ontwikkeling ver achter. Dat is een politieke keuze, want hier hebben overheden zwaar geïnvesteerd in verbrandingsovens. Dat is jammer, wetend dat potentiële grondstoffen in rook opgaan.

Tetra Pak is voorstander van gescheiden inzameling en pleit voor samenwerking met de Plastic Heroes. Bij de afvalverwerker kunnen kartonnen verpakkingen gemakkelijk van het plastic gescheiden worden. Vervolgens kunnen Tetra Pak’s kartonnen verpakkingen voor weinig geld gescheiden worden. Eerst wordt het papier roterend met heet water er afgeweekt en als pulp afgevoerd. Daarna worden aluminium en plastic uit elkaar gehaald. Ten slotte kunnen alle drie de elementen van het pak worden hergebruikt.

Een kartonnen drankverpakking heeft wel zeven levens! De papierpulp wordt bijvoorbeeld hergebruikt voor grote kartonnen dozen, wc-papier etc. en eindigt als krant. “Tetra Pak zelf kan helaas het pulp niet gebruiken. Het karton in onze pakken zou dan te dik worden en bij het plooiën in de verpakkingsmachine sneller barsten. Een te groot risico voor een vloeibare inhoud. Ze worden daarbij ook zwaarder in gebruik voor de consument en de productie zou ook meer kosten en zeker in transportkilometers het nodige schelen. Met inefficiency help je het milieu echt niet!”

Toename kleine huishoudens en verandering eetpatronen

Fageräng ziet ook voor de directe toekomst ondanks de verscheidende crises, interessante mogelijkheden met de groeiende middenklassen in opkomende economieën, een grote verscheidenheid in keuze door het toenemend aantal kleine huishoudens, verandering van eetpatronen en de vergrijzing. Ouderen zullen bijvoorbeeld kleinere, suiker- en vetarme porties vragen, maar ook verpakkingen met makkelijk te openen doppen en deksels of grotere letters op de etiketten. “Natuurlijk voelt Tetra Pak de gevolgen van de economische crisis. Al was het maar de hoge prijzen van grondstoffen. De positieve kant is dat het hergebruik van grondstoffen alleen maar gaat toenemen. Over tien of vijftien jaar worden we door de industrie op jacht naar hun grondstoffen, als consument betaald voor ons huisafval!”

De consument betaalt er in deze onzekere tijden geen cent meer voor. De producenten draaien dus voor de kosten op.

Ervaring leert dat tot nu toe het bedrijfsleven het voortouw neemt in duurzaam ondernemen. “Het gaat om het efficiënt managen van onze keten: van het (her)gebruik van grondstoffen, en productie tot en met het ontwerp van onze verpakkingen. Samen met onze toeleveranciers ontwerpen we programma’s om dat door innovatie te bewerken. Duurzaam ondernemen is geen keuze, het is de verantwoordelijkheid die wij gezamenlijk nemen.”

[Tetra Pak](#)

Désirée Crommelin
©2012 duurzaamplus.nl